УДК 665.9

П.В. ПИЛИПЕНКО, НТУ «ХПІ», Харків, Україна
П.В. БРІНЬ, канд. екон. наук, доц., НТУ «ХПІ», Харків, Україна

Підвищення інвестиційної привабливості компанії

Інвестиційна привабливість компанії або проекту, з погляду інвестора, визначається рентабельністю інвестицій, тобто доходом інвестора на вкладений капітал. При цьому рентабельність інвестицій, в свою чергу залежить від галузі, регіону, терміну інвестицій та багатьох інших факторів.

В рамках Національної інвестиційної асоціації ми, як інвестиційні консультанти, багато років працюємо з різними інвесторами - зарубіжними і українськими фондами, інвестиційними компаніями і банками - з метою залучення інвестицій у українськи проекти.

На практиці ми не одноразово переконувалися, що вимоги інвесторів до інвестиційних проектів різні і залежать, в першу чергу, від стадії життєвого циклу проекту.

Тому для підвищення інвестиційної привабливості компанії або проекту важливе значення має визначення стадії життєвого циклу, оскільки на різних стадіях цього циклу вимоги інвесторів до компанії або проекту відрізняються. Крім того, від стадії життєвого циклу залежить коло потенційних інвесторів, яких може зацікавити даний проект.

Крім бюджету і банківських кредитів, існує великий спектр приватних інвестицій. Це інвестиції бізнес-ангелів, кошти венчурних компаній, фонди прямих інвестицій, мезонінні фонди, стратегічні інвестори. Їхні вимоги до інвестиційних проектів істотно розрізняються.

Так, наприклад, якщо бізнес-ангели і венчурні компанії орієнтуються на високорентабельні проекти, то фонди прямих і мезонінних інвестицій задовольняються значно меншою рентабельністю, а цілі стратегічних інвесторів взагалі не вичерпуються однієї лише рентабельністю проекту, а припускають наявність цілого ряду інших факторів.

Знання вимог різних класів інвесторів необхідно для вибудовування правильної стратегії підвищення інвестиційної привабливості компанії або проекту.

Серед основних вимог інвесторів до інвестиційних проектів необхідно виділити наступні:

– ступінь участі ініціатора проекту у фінансуванні проекту (частка власних коштів);

– наявність підтримки інвестиційного проекту чинним бізнесом ініціатора проекту;

– мінімізація ризиків, як на стадії будівництва, так і на стадії експлуатації;

– конкурентні переваги майбутньої продукції;

– Надійність збуту майбутньої продукції;

– рентабельність (IRR - Internal Rate of Return);

– наявність хорошої команди в ініціатора проекту.

Перелік вимог інвесторів до проекту не вичерпується перерахованими вище. Ми навели лише основні.

Вони дають можливість зрозуміти, на що орієнтуються інвестор при виборі проекту.

При роботі з тим чи іншим проектом з метою залучити в нього інвестиції завжди необхідно орієнтуватися на вимоги конкретних інвесторів. На різних стадіях життєвого циклу пріоритети інвесторів різні.

Крім того інвестиції дають змогу впроваджувати науково-технічні досягнення у виробництво і на цій основі забезпечувати зростання ВНП, продуктивності праці, реальних доходів на душу населення, а також вирішувати багато соціальних проблем.

Дослідженнями встановлено пряму залежність між темпами зростання ВНП та інвестиціями, бо конкурентоспроможність і темпи розвитку підприємства визначаються інвестиціями. Без них підприємство будь-якої форми власності приречене на банкрутство.

Тому у розвинутих країнах приділяється серйозна увага інвестиційній діяльності. Розуміння цих пріоритетів дозволяє правильно вибудовувати стратегію поліпшення інвестиційної привабливості компанії або проекту.

В Україні ж дотепер не створено обгрунтованої системи державної підтримки інвестиційної діяльності підприємств.

Як наслідок цього, в інвестиційній діяльності країни утворилося замкнуте коло, коли недоінвестування народного господарства посилює спад виробництва, що, в свою чергу, спричиняє зниження інвестиційних можливостей суб’єктів господарювання та держави.

Вивести Україну з цієї ситуації може лише науково обгрунтована інвестиційна політика держави.

Інвестиції можуть класифікуватись за різними ознаками, а саме:

– залежно від фонду, за рахунок якого формуються;
– залежно від джерела фінансування;
– за формами власності;
– залежно від строків освоєння;
– за об’єктами вкладання;
– за способом участі в інвестиційному процесі;
– за регіональною ознакою; залежно від мети.